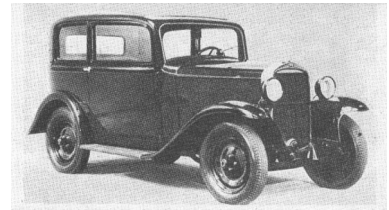

Körkortet

I mitten av 30-talet började en viss optimism sprida sig. Kreugerkraschen hade satt sina spår med stor arbetslöshet i landet, men nu började företagen repa mod. Det blev lättare att få jobb, en del kunde t.o.m lägga undan en slant för att slutligen skaffa bil. Den skulle naturligtvis användas för resor, till och från arbetet, så man slapp det erbarmliga slitet med att åka cykel i ur och skur, sommar och vinter. Det var inte svårt att övertala sig själv, trots att ekonomin skulle komma att svikta på det betänkligaste.

Två bröder i Sörbacksjö, hade fina arbeten som byggnadssnickare och ansåg sig ha råd med en bil. Det fanns en hel del att välja på. Bilarna från Amerika var både stora och dyra. Opel och Fiat hade mindre bilar som kunde passa. Fiat Toppolino kunde man köpa för 2700:- och en liten Opel Sedan kostade ca: 3000:-. Det var avsevärda summor om man tar i beräkningen att detta var mer än årslönen före skatt för en skicklig yrkesman.

Opel Sedan-34

Bröderna valde en Opel Sedan –34. Vid vägkorsningen nedanför mangelboden byggde de ett garage. Vintertid fanns nämligen ingen farbar bilväg till Sörbacksjö, varför de måste åka spark eller skidor några hundra meter till hemmet. Annat, som var viktigt att tänka på under vintern, var rödspriten till kylvattnet så att inte kylaren, och i värsta fall motorblocket frös sönder. Händes det sedan att motorn blev för hårt belastad och kylvattnet började koka försvann också antifryseffekten. Det var mycket att tänka på för bilägarna. Trots att bilarna på 30-talet hade startmotor följde en startvev med, som man kunde använda i trängda situationer. Den anslöts till motoraxeln så att man kunde starta bilen även om batteriet strejkade. Inte så dumt!

Paul hade uppnått körkortsåldern men för mig fattades ett halvår. Bilar och motorer intresserade oss mycket, för att inte tala om att själv sitta bakom ratten. ”Vi frågar om inte Key kan lära oss”, tyckte Paul. Key var den ene av bröderna i Sörbacksjö. Sagt och gjort! Key tyckte att det var ett gott förslag och sa att vi kunde åka med när han for till Västerhus. Han hade en fästmö där, som han besökte nu och då. En av oss skulle få köra dit, den andre hem.

Nästa gång det bar iväg till Västerhus var Paul och jag med. Trafiken var minimal och långa stycken hade vi vägen för oss själva. Key instruerade på bästa sätt och vi fick prova på att sitta bakom ratten någon liten bit. Men ärendet brådskade och det gick inte att söla alltför mycket på ditvägen. När vi kom fram gick Key till ”ena pigo” medan vi satt kvar i bilen och väntade. Det blev alltid lång väntan. Hösten hade kommit. Det var kallt på kvällarna, och vi frös obarmhärtigt. Långt om länge kom friaren, glad i hågen, och vi kunde påbörja återfärden. Det blev inte varmare nu heller för bilen saknade värmeelement.

Vi körde några gånger till under hösten och frös mer och mer. Under vintern låg övningarna nere. I februari blev jag körkortsmyndig och när det gått två månader till sa Paul en dag, det var en fredag. ”Skall vi fara och ta körkort i morgon? Jag har talat med Key och vi får låna bilen! Han kör den till sta´n”.

På lördag kom Key och hämtade oss och vi for till in till Ö-vik. Vi hade ju inte förberett oss något särskilt utom att ha med ett nytaget fotografi och åldersintyg. Det fanns inga böcker i ämnet att ta körkort. Kanske det fanns, men inget som vi kände till. Men man fick inte vara färgblind, hade vi hört. Det skulle nog klara sig! Huset bredvid biografen Palladium, två trappor upp fanns myndigheten för körkortsaspiranter. Vi knalade uppför en bred trätrappa och knackade på hos besiktningsmannen. Kunde det gå för sig att få köra upp för körkort? Vi hade inget meddelat i förväg men den gode mannen körde oss inte på porten. Han bara undrade om vi hade någon bil med så kunde vi få köra upp.

Paul började. Vi skulle köra till Flora, en danspaviljong som låg ca. två km. norr om staden. Mitt i smedjebacken skulle vi stanna och sedan fortsätta medan vi sakta släppte handbromsen. Paul klarade sig bra ut till Flora och sedan var det min tur. Det kändes pirrigt när jag vände bilen efter visst skuttande. Omstarten i backen gick skapligt och sedan var det bara raka spåret.

Nu skulle vi höras på teori, något som vi inte tagit på så stort allvar. Tankarna malde i tomgång men det blev inga svåra frågor. Varningssignalerna vid järnvägsövergång kände vi väl till eftersom vi ofta passerade järnbanan i Översjö. Lite om stoppljus och vänsterregeln och se'n var det klart. Otroligt lättade kutade vi nerför trappan och två veckor senare kunde vi lösa ut körkortet. Det kostade 23:-

En annat körkortsprov, 2-3 år tidigare, gjorde två ynglingar från Billsta. De hade klarat uppkörningen och sedan kom den s.k. teoridelen. Nu kärvade det till sig rejält, och när besiktningsmannen inte fick några vettiga svar blev de båda utkörda. De kunde komma tillbaka när de hade läst på. Snopna och molokna gick de nerför trappan när dörren bakom dem öppnades: "Blomqvist, känner du "Blomman" i Billsta?" "Det är min pappa", sa den ene. "Kom upp så får ni körkort bägge två!"

Ossian Johansson. 1930-talet